

[Prima Pagină](#) > ... > [Introducerea Unei Acțiuni În Justiție](#) > [Asistență Juridică](#) > [France](#)

Asistență juridică

Conținut furnizat de

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

În Franța, asistența juridică se numește asistență judiciară (*aide juridictionnelle*).

1 Care sunt costurile unui proces și cine ar trebui să le suporte în mod normal?

Costurile suportate în timpul procedurilor variază în funcție de natura și de complexitatea cauzei, de procedură și de instanța competentă să pronunțe hotărârea în cauza respectivă.

Costurile se clasifică în trei categorii:

- onorariile avocaților, care nu fac obiectul unui barem fix și, prin urmare, pot fi convenite între avocați și clienți; în principiu, acestea sunt plătite de clienți, cu excepția cazului în care clienții sunt eligibili pentru asistență judiciară;
- cheltuielile enumerate în mod specific la articolul 695 din Codul de procedură civilă (*Code de procédure civile*) și care cuprind în principal:
  - a. retribuțiile de reprezentare datorate avocaților sau anumitor funcționari publici (*officiers publics* sau *officiers ministériels*); retribuțiile sunt separate de onorarii;
  - b. cheltuielile cu procesul datorate executorilor judecătorești;
  - c. costurile cu rapoartele și investigațiile experților;
  - d. orice indemnizație plătită unui martor, pe baza unui barem;
  - e. onorariul de participare la audiere al avocatului;
  - f. cheltuieli pentru plăți: costuri aferente cheltuielilor fixe suportate de profesioniști în legătură cu cerințele specifice procedurilor.

Costurile se achită de partea căzută în pretenții. Principiul este prevăzut la articolul 696 din Codul de procedură civilă (*Code de procédure civile*). Cu toate acestea, judecătorii pot pronunța o decizie motivată prin care să oblige o altă parte să plătească integral sau parțial costurile; în acest din urmă caz, judecătorii stabilesc modul în care urmează să fie împărțite costurile.

- alte cheltuieli suportate în instanță de părțile la proces sunt, în principiu, achitate de părțile respective, cu excepția cazului în care judecătorul decide altfel. Judecătorul poate exercita această competență în cauzele penale și civile, ținând seama în mod corespunzător de principiul echității sau de situația economică a părții condamnate. Judecătorii pot chiar să decidă din oficiu că un astfel de ordin nu este necesar.

În materie penală, statul este cel care suportă taxele judiciare. Persoana condamnată este obligată să plătească o taxă fixă pentru proceduri, a cărei valoare se stabilește în funcție de infracțiune.

2 Ce presupune asistența juridică?

Asistența judiciară face parte din cadrul juridic și de reglementare pentru asistența juridică prevăzută de Legea nr. 91-647 din 10 iulie 1991 și de Decretul de punere în aplicare a acesteia, Decretul nr. 2020-1717 din 28 decembrie 2020. Scopul acestui cadru este de a îndeplini cerințele de drept intern și de drept internațional referitoare la accesul egal la justiție și la dreptul la un proces echitabil.

Asistența juridică acoperă:

- Asistență judiciară: plata integrală sau parțială de către stat a costurilor aferente introducerii unei acțiuni în justiție sau sesizării instanțelor de recurs, precum și a cheltuielilor cu procesul aferente procedurilor privind executarea deciziilor și soluționările prealabile începerii procedurilor sau aferente procedurilor de divorț prin acordul soților, soluționate pe cale extrajudiciară;
- Srijin pentru obținerea asistenței din partea unui avocat în cadrul procedurilor penale extrajudiciare, cum ar fi măsuri de reținere de către poliție, alternative la urmărirea penală (conciliere penală, mediere penală etc.) sau pentru obținerea asistenței pentru persoanele aflate în detenție în fața unei comisii de disciplină a penitenciarului;
- Srijin pentru accesul la justiție (informare, consiliere, consultanță juridică gratuită etc.).

Asistența judiciară și srijinul pentru obținerea asistenței din partea unui avocat în cadrul procedurilor extrajudiciare permit statului să acopere onorariile avocaților, retribuțiile datorate funcționarilor publici (executori judecătorești, notari etc.) și taxele judiciare. Scopul este de a se asigura că persoanele nu sunt împiedicate să își apere drepturile din cauza lipsei de resurse financiare.

Asistența judiciară poate acoperi toate costurile, o parte din acestea sau niciunul dintre acestea. Aceasta nu acoperă costuri acoperite de o poliță de asigurare de protecție juridică sau de un alt sistem de protecție. Dacă este cazul, partea din costurile astfel acoperite se deduce din sumele plătite în avans de către stat pentru asistența judiciară.

3 Care sunt cerințele pentru acordarea asistenței juridice?

Asistența judiciară este acordată de către biroul de asistență judiciară (*bureau de l'aide juridictionnelle*) de pe lângă instanța de drept comun (*tribunal judiciaire*) în cauză, pe baza mai multor criterii legate de resursele financiare, de naționalitate, de locul de reședință și de admisibilitate.

De asemenea, aceasta poate fi acordată în mod automat în cadrul anumitor proceduri și în cazuri specifice, fără a fi necesară îndeplinirea altor formalități suplimentare decât cele impuse de procedura propriu-zisă.

- Criterii financiare:

Puteți beneficia de asistență judiciară în cazul în care autoritățile competente stabilesc că nu dispuneți de resurse suficiente pentru a vă permite să vă apărați drepturile în instanță. Pentru a stabili dacă aceasta este situația, se iau în considerare plafoane diferite:

- plafoane de venit;
- plafoane pentru activele mobile și financiare;
- plafoane pentru activele imobiliare.

Trebuie remarcat faptul că plafoanele depind de componența gospodăriei fiscale. Cu toate acestea, în cazul în care cele două părți adverse în cadrul unei proceduri în care a fost formulată o cerere de asistență judiciară provin din aceeași gospodărie fiscală, resursele acestora sunt examinate separat.

Aceste plafoane au fost ajustate în fiecare an începând din 2021, în funcție de modificările observate ale prețurilor de consum, excluzând tutunul. Ajustarea este înregistrată într-o circulară anuală, publicată în *Jurnalul Oficial al Republicii Franceze*.

Prin urmare, birourile de asistență judiciară examinează cererile după cum urmează:

- Indicatorul principal utilizat pentru a asigura respectarea plafonului de venit este venitul fiscal de referință (*revenu fiscal de référence* - RFR). Venitul fiscal de referință reprezintă suma anuală a diferitelor tipuri de

venituri care intră în gospodăria fiscală, astfel cum a fost calculată de autoritățile fiscale. Aceasta apare pe pagina de gardă a hotărârii de impunere. Plafonul se modifică în funcție de componența gospodăriei fiscale;

- În absența unui venit fiscal de referință, indicatorul utilizat este cel al resurselor impozabile;
- Plafoanele pentru activele mobile și financiare (în principal economii) sunt stabilite printr-un regulament. Trebuie remarcat faptul că, în cazul în care solicitantul declară active cu valoare zero (0 EUR), nu se solicită niciun document justificativ;
- Plafoanele pentru activele imobiliare exclud activele care nu au putut fi vândute sau gajate fără a afecta grav persoanele în cauză. Acest lucru este valabil în special pentru reședința principală și pentru bunurile utilizate în scopuri profesionale.

Pentru a afla dacă sunteți eligibil pentru asistență judiciară, puteți consulta site-ul „service-public.fr”. Site-ul oferă un instrument online pentru a simula eligibilitatea dumneavoastră pentru asistență judiciară introducând sursele dumneavoastră de venit: <https://www.aidejuridictionnelle.justice.fr/simulateur>. Trebuie remarcat faptul că acesta este un instrument indicativ care nu poate anticipa decizia autorităților competente și nu înlocuiește în niciun caz procedura de solicitare a asistenței judiciare.

Cu toate acestea, asistența judiciară se acordă victimelor celor mai grave infracțiuni (victime ale atacurilor cu intenția de a le pune în pericol viața sau de a le cauza vătămări corporale) și beneficiarilor acestora, fără a lua în considerare criteriile de venit.

În plus, articolul 19-1 din Legea din 10 iulie 1991 garantează remunerarea unui avocat desemnat sau numit din oficiu pentru o listă limitată de proceduri și nu există o examinare *ex ante* a eligibilității beneficiarului. Eligibilitatea va fi verificată *ex post*, ceea ce ar putea duce la recuperarea sumelor acoperite de stat în caz de neeligibilitate.

- Criteriul de naționalitate:

Asistența judiciară poate fi acordată resortisanților francezi, resortisanților unui stat membru al UE (cu excepția Danemarcei) sau resortisanților străini care își au reședința obișnuită și legală în Franța. Aceasta poate fi acordată, de asemenea, pentru o cauză în fața unei instanțe franceze, străinilor care nu au reședința în Franța, dar care sunt resortisanți ai unui stat care are un acord internațional sau bilateral încheiat cu Franța, prin care resortisanții săi sunt eligibili pentru asistență judiciară.

Mai precis, reședința obișnuită și legală în Franța este regula generală. Cu toate acestea, resortisanților străini li se acordă asistență judiciară fără a trebui să îndeplinească condiția de a fi rezidenți în cazul în care sunt minori, martori asistați, persoane anchetate, inculpate, acuzate, condamnate sau care solicită daune în cadrul procedurilor penale, dacă fac obiectul unui ordin de protecție în temeiul articolului 515-9 din Codul civil, dacă fac obiectul unui acord de recunoaștere a vinovăției sau dacă fac obiectul unei proceduri privind condițiile prevăzute în Codul privind intrarea și șederea străinilor în Franța și dreptul de azil în Franța.

- Criteriul de admisibilitate:

Asistența judiciară se acordă persoanelor a căror acțiune în justiție nu pare vădit inadmisibilă sau nefondată. Această condiție se aplică, prin natura sa, numai asistenței judiciare, nu și asistenței din partea unui avocat în proceduri extrajudiciare. Astfel, o acțiune prescrisă sau cererea de chemare în judecată în calitate de parte civilă întemeiată pe fapte care nu constituie o infracțiune sunt considerate vădit inadmisibile.

Această condiție nu se aplică pârâților în cadrul acțiunii, persoanelor cu răspundere civilă pentru prejudicii produse terților, martorilor asistați sau persoanelor inculpate, acuzate sau condamnate.

Solicitanților li se refuză asistența judiciară în caz de recurs dacă nu se pot stabili motive justificate de recurs.

Situații specifice

Asistența judiciară se acordă fără nicio examinare a criteriilor de eligibilitate în cazul în care solicitantul a beneficiat deja de asistență judiciară în cauza sa, iar partea adversă a formulat o cale de atac împotriva deciziei pronunțate în favoarea solicitantului (în acest caz, asistența judiciară este considerată a fi „menținută”).

În mod similar, persoanelor care nu îndeplinesc criteriile de eligibilitate (în ceea ce privește resursele sau

naționalitatea) li se poate acorda, în mod excepțional, asistență judiciară în cazul în care acțiunea lor prezintă un interes deosebit din cauza obiectului litigiului sau a cheltuielilor previzibile cu procesul (articolele 3 și 6 din Legea din 10 iulie 1991 privind asistența judiciară). Acest lucru este valabil și pentru victimele agresiunii cu intenția de a pune în pericol viața sau de a provoca vătămări corporale, pentru a le permite să inițieze proceduri civile, precum și pentru persoanele aflate în întreținerea lor.

Există, de asemenea, o serie de proceduri pentru care asistența judiciară este acordată în mod automat. Acesta este cazul pentru:

- Căi de atac împotriva deciziilor individuale luate în temeiul cărții I și al titlurilor I-III din cartea II din Codul privind pensiile militare pentru invaliditate și victimele războiului

- Minorii care fac obiectul audierii prevăzute la articolul 388-1 din Codul civil

- Procedura în fața Curții Naționale a Dreptului de Azil, cu excepția cazului în care acțiunea este vădit inadmisibilă

- Persoane aflate în detenție:

- care fac obiectul unor proceduri disciplinare în legătură cu detenția lor
- care fac obiectul unei măsuri de izolare (izolare automată, prelungire sau ridicare a plasamentului în izolare, în cazul în care aceasta ar fi fost solicitată de către persoana aflată în detenție).
- în fața Comisiei pentru stabilirea pedepselor în temeiul articolului 720 din Codul de procedură penală

- Persoanele deținute într-un centru de detenție sociomedical (*centre socio-médico-judiciaire de sûreté*) în ceea ce privește deciziile luate împotriva lor pentru a asigura buna funcționare a centrului.

4 Poate fi obținută asistență juridică pentru toate litigiile?

Asistența judiciară se acordă reclamanților și părților în proceduri necontencioase sau contencioase în orice instanță și pentru audierea minorilor.

Aceasta se poate acorda pentru toate procedurile sau pentru o parte a acestora și pentru a ajunge la o soluționare prealabilă începerii procedurilor.

Asistența judiciară poate fi acordată, de asemenea, pentru a garanta executarea hotărârii judecătorești sau a oricărui alt titlu executoriu, inclusiv a celor din alte state membre ale UE, cu excepția Danemarcei.

5 Există o procedură specifică pentru urgențe?

Eligibilitatea provizorie pentru asistență judiciară poate fi acordată într-o situație de urgență, de exemplu atunci când procedura pune în pericol condițiile esențiale de viață ale persoanei în cauză sau în cazul executării silite care implică confiscarea bunurilor sau evicțiunea.

Eligibilitatea provizorie este decisă de un judecător al instanței sesizate cu judecarea cauzei, în urma unei cereri neoficiale din partea persoanei în cauză sau, din oficiu, dacă persoana în cauză a depus o cerere de asistență judiciară asupra căreia instanța nu s-a pronunțat încă.

Aceasta este acordată în mod automat, mai precis fără nicio altă formalitate juridică suplimentară decât cea impusă de procedura propriu-zisă, atunci când procedura se referă la emiterea unui ordin de protecție, un mecanism de protecție a victimelor violenței domestice.

Există, de asemenea, un sistem de asistență judiciară garantată aplicabil în cazul a 11 proceduri:

- Proceduri judiciare pentru ridicarea și controlul măsurilor de îngrijire psihiatrică;
- Asistența unei persoane care solicită sau contestă emiterea unui ordin de protecție, astfel cum se prevede la articolul 515-9 din Codul civil;
- Proces imediat;
- Proces amânat;

- Înfățișarea în fața unui judecător de instrucție;
- Audierea argumentelor privind plasarea sau menținerea în arest preventiv;
- Asistența unui minor în cadrul procedurilor inițiate de serviciul de protecție a copilului, al procedurilor în fața judecătorului pentru minori în materie penală sau a instanței pentru minori, al interogatoriului voluntar fără încredințare, al interogatoriului preliminar sau al unei investigații;
- Asistență din partea unei persoane acuzate în fața instanței cu jurați (instanța penală de prim grad de jurisdicție care se ocupă de infracțiunile cele mai grave), a instanței penale departamentale, a instanței pentru minori sau a instanței pentru minori în materie penală;
- Procedura în fața judecătorului de libertăți și de detenție (*juge des libertés et de la détention*) privind intrarea și șederea resortisanților străini;
- Procedura în fața instanței administrative privind îndepărtarea resortisanților străini care fac obiectul unei măsuri de restrângere a libertății lor;
- Proceduri extrajudiciare prevăzute la articolul 11-2 punctele 2-4 din Legea din 1991.

Acest mecanism permite avocatului dumneavoastră să solicite plata remunerației sale de către stat. Statul va plăti în avans costurile. Prin urmare, eligibilitatea dumneavoastră pentru asistență judiciară va fi examinată după procedura în cauză. Dacă se dovedește că nu sunteți eligibil, va trebui să rambursați costurile statului.

6 De unde pot obține formularul de cerere privind asistența juridică?

Formularul de cerere de asistență judiciară poate fi descărcat și imprimat prin copierea următorului link în browserul dumneavoastră: <https://www.justice.fr/formulaire/demande-aide-juridictionnelle>

De asemenea, este posibil să depuneți o cerere online de asistență judiciară direct de pe site-ul <https://www.aidejuridictionnelle.justice.fr/> în cazul în care cererea dumneavoastră se referă la proceduri în curs sau viitoare în fața unei instanțe judecătorești.

Asistența judiciară poate fi solicitată înainte de depunerea cererii de chemare în judecată sau în cursul procedurii.

De asemenea, puteți solicita asistență judiciară după încheierea procedurii. De exemplu, în vederea executării hotărârii judecătorești.

De asemenea, puteți obține un formular de cerere de asistență judiciară de la instanța de drept comun de la locul dumneavoastră de reședință sau de la locul unde va fi judecată cauza, precum și de la cel mai apropiat *Point Justice* sau „Punct de justiție” [*Maisons de la Justice et du Droit* (Casele de Justiție și de Drept), *Point d’Accès au Droit* (Punctul de acces la justiție) sau *Relais d’Accès au Droit* (Releu de acces la justiție)]. Pentru localizarea acestuia, consultați următoarea pagină web: <http://www.annuaires.justice.gouv.fr/lieux-dacces-aux-droits-10111/>

Dacă sunteți cetățean francez care locuiește în străinătate, formularul poate fi obținut și de la consulate sau de la:

Département de l’entraide, du droit international privé et européen (DEDIPE – Departamentul de asistență reciprocă, drept internațional privat și drept european)

Ministère de la Justice, Direction des affaires civiles et du scea,

13 place Vendôme, 75042 Paris Cedex 01.

Dacă sunteți resortisant străin și nu aveți reședința în Franța, puteți obține formularul de asistență judiciară de la autoritatea centrală desemnată de țara dumneavoastră pentru a transmite cererile de asistență judiciară internațională. Majoritatea țărilor au desemnat Ministerul Justiției propriu. Franța a desemnat departamentul menționat mai sus, *Bureau du droit de l’Union, du droit international privé et de l’entraide civile*, din cadrul Ministerului Justiției, pentru a prelucra cererile în cauzele civile, comerciale sau administrative transmise de către rezidenții statelor membre ale Consiliului European, care au semnat Acordul european din 27 ianuarie 1977 privind transmiterea cererilor de asistență judiciară, având responsabilitatea de a primi și a transmite cererile.

În cazul în care sunteți cetățean al unui stat membru al UE, cu excepția Danemarcei, și aveți reședința în Franța

sau în care cauza dumneavoastră este audiată într-o instanță franceză, puteți fi eligibil pentru asistență judiciară transfrontalieră în cauze civile și comerciale, în conformitate cu Directiva 2003/8/CE a Consiliului din 27 ianuarie 2003. Biroul responsabil pentru prelucrarea acestor cereri în Franța este:

Bureau de l'aide juridictionnelle
Service de l'accès au droit et à la justice et de l'aide aux victimes (SADJAV)
Ministère de la Justice
13 place Vendôme 75042 Paris Cedex 01.

În cele din urmă, dacă cererea dumneavoastră este de competența unei instanțe administrative sau a unei curți administrative de apel, nu puteți completa cererea de asistență judiciară online, ci mai degrabă trebuie să utilizați formularul CERFA (CERFA fiind entitatea responsabilă cu înregistrarea și revizuirea formularelor oficiale în diverse scopuri în Franța).

7 Ce documente trebuie depuse cu formularul de cerere privind asistența juridică?

Formularul de cerere de asistență judiciară trebuie să fie însoțit de documentele justificative necesare (evaluare fiscală, dovada situației familiale sau a naționalității etc.).

Puteți găsi lista documentelor care trebuie furnizate pe site-ul [service-public.fr](https://www.service-public.fr) și în Ordonanța din 30 decembrie 2020 privind conținutul formularului de cerere de asistență judiciară, precum și lista documentelor justificative.

Documentele justificative vă permit să demonstrați că situația dumneavoastră vă dă dreptul la asistență judiciară, în special în ceea ce privește:

- resursele dumneavoastră financiare și cele ale persoanelor care locuiesc de obicei în gospodărie;
- obiectul cererii dumneavoastră.

8 Unde trebuie depusă cererea de asistență juridică?

Puteți depune sau trimite cererea la biroul de asistență judiciară care are jurisdicție asupra locului dumneavoastră de reședință sau la biroul care are jurisdicție asupra districtului în care se află instanța care judecă cauza.

Există un birou unic de asistență judiciară în fiecare instanță de drept comun [fostul Tribunal regional (*Tribunal de grande instance*)], care prelucrează cererile de asistență judiciară pentru cauzele în fața instanței respective sau în jurisdicția sa: instanța de drept comun (*Tribunal judiciaire*), instanța administrativă (*Tribunal administratif*), Tribunalul pentru Litigii de Muncă (*Conseil de prud'hommes*), Curtea de Apel (*Cour d'appel*) și Curtea Administrativă de Apel (*Cour administrative d'appel*).

Ca excepție de la regula biroului unic, fiecare dintre următoarele instanțe are, de asemenea, un birou:

- Curtea de Casație (*Cour de cassation*), cea mai înaltă instanță de drept comun;
- Consiliul de Stat (*Conseil d'état*), cea mai înaltă curte administrativă;
- Curtea Națională a Dreptului de Azil (*Cour ressortissant du droit d'asile*).

De asemenea, puteți solicita asistență judiciară online la următoarea adresă:

<https://www.aidejuridictionnelle.justice.fr/>.

9 Cum pot afla dacă am dreptul la asistență juridică?

Veți primi o notificare privind decizia biroului de asistență judiciară la locul dumneavoastră de reședință.

Pentru a estima eventualele drepturi la asistență judiciară, un simulator online este disponibil la adresa:

<https://www.justice.fr/simulateurs/aide-juridictionnelle>

Această simulare vă permite să aflați dacă sunteți sau nu eligibil pentru asistență judiciară. Totuși, aceasta nu înlocuiește o examinare adecvată a cererii dumneavoastră. Prin urmare, simularea nu poate anticipa decizia care

va fi luată de biroul de asistență judiciară.

10 Ce ar trebui să fac în cazul în care îndeplinesc condițiile pentru a primi asistență juridică?

Ar trebui să vă contactați avocatul (sau funcționarul juridic, de exemplu executorul judecătoresc, expertul, notarul etc.) sau persoana care v-a fost desemnată pentru a-i oferi explicații cu privire la cauză și pentru a-i furniza toate informațiile și documentele necesare pentru desfășurarea activității sale.

Dacă vi s-a acordat asistență judiciară parțială, trebuie să ajungeți la un acord privind valoarea onorariului suplimentar pe care îl veți plăti. Suma respectivă trebuie să fie indicată în acordul pe care trebuie să îl semnați.

11 În cazul în care îndeplinesc condițiile pentru a primi asistență juridică, cine îmi va alege avocatul?

Toate persoanele pot numi avocatul pe care îl aleg.

Dacă vă numiți propriul avocat, trebuie să îi specificați numele în cererea de asistență judiciară.

Cu toate acestea, în cazul în care nu cunoașteți un avocat, va fi numit unul pentru dumneavoastră fie de către președintele baroului din cadrul instanței de drept comun (fostul tribunal regional), fie de către președintele instanței sesizate cu acțiunea.

12 Asistența judiciară acoperă toate cheltuielile de judecată?

Asistența judiciară integrală acoperă toate taxele judiciare, inclusiv remunerația executorilor judecătorești (avocați, executori judecătorești, experți, notari etc.), cărora le este plătită în mod direct. Această plată se calculează în funcție de un barem sau o rată, în funcție de tipul de procedură.

De asemenea, este posibil să se acorde asistență judiciară parțială, care acoperă între 25 % și 55 % din cheltuielile cu procesul aferente procedurii în cauză.

13 În cazul în care îndeplinesc condițiile pentru a primi doar asistență juridică parțială, cine va suporta restul costurilor?

Dacă vi se acordă asistență judiciară parțială, aveți totuși obligația să achitați diferența taxei variabile, convenită cu avocatul dumneavoastră, sub supravegherea președintelui baroului căruia îi puteți deferi orice litigiu.

La fel ca în cazul asistenței judiciare integrale, eligibilitatea pentru asistență judiciară parțială exonerează beneficiarul de obligația de a plăti în avans sau de a face o depunere a contravalorii cheltuielilor cu procesul.

14 Asistența juridică acoperă, de asemenea, cheltuielile legate de căile de atac?

- Dacă sunteți partea care introduce calea de atac, trebuie să depuneți o nouă cerere, care va fi evaluată ținând seama de criteriile de eligibilitate stabilite în mod legal.
- În schimb, în cazul în care partea adversă introduce o cale de atac, orice drept la asistență judiciară pe care l-ați primit va rămâne în vigoare. Cu toate acestea, trebuie să depuneți în mod expres o cerere suplimentară la biroul de asistență judiciară al instanței de drept comun fie de la locul în care vă aveți reședința, fie din circumscripția în care se află Curtea de Apel. Această nouă cerere nu va conduce la o examinare suplimentară a documentelor justificative sau, în special, a resurselor dumneavoastră;
- În cazul în care vi s-a acordat deja asistență judiciară pentru procedurile anterioare și doriți să introduceți o cale de atac, deciziile anterioare privind eligibilitatea nu se mai aplică. Trebuie să depuneți o cerere la biroul de asistență judiciară la Curtea de Casație, care va lua în considerare admisibilitatea acțiunii propuse, precum și valoarea activelor dumneavoastră. În ceea ce privește căile de atac, asistența

judiciară poate fi refuzată în cazul în care nu pot fi stabilite motive justificate pentru introducerea unei căi de atac.

15 Asistența juridică poate fi retrasă înainte de încheierea procesului (sau chiar revocată după proces)?

Dreptul la asistență judiciară poate fi retras în totalitate sau parțial (articolul 50 din Legea din 1991 și articolele 65-68 din Decretul 2020-1717 din 28 decembrie 2020 privind asistența judiciară) în timpul procedurii sau ulterior, în următoarele cazuri:

- dacă asistența judiciară a fost obținută pe baza unor declarații false sau a unor documente inexacte;
- dacă procedura constituie un abuz de procedură sau o tactică de tergiversare, fiind vădit inadmisibilă;
- dacă, în cursul procedurii, valoarea bunurilor mobile sau imobile ale destinatarului crește semnificativ;
- dacă decizia finală a determinat obținerea de active care depășesc plafoanele de eligibilitate pentru asistență judiciară;
- dacă elementele externe ale stilului de viață al beneficiarului asistenței judiciare sau al asistenței din partea unui avocat par să fie vădit incompatibile cu valoarea resurselor anuale luate în considerare pentru a evalua eligibilitatea acestora.

Deciziile de retragere a asistenței judiciare implică obligația beneficiarului de a rambursa cuantumul contribuției plătite de stat. În acest caz, autoritățile statului vor emite un ordin de recuperare împotriva dumneavoastră, care va indica modul de rambursare a cheltuielilor de judecată plătite în avans de către stat.

16 Pot contesta decizia prin care mi s-a refuzat cererea de asistență juridică?

Dacă vi se refuză asistența judiciară, puteți formula o cale de atac împotriva deciziei.

Puteți introduce o cale de atac personal sau prin intermediul unui avocat.

O cale de atac poate fi introdusă împotriva unei decizii de refuz total al asistenței judiciare sau împotriva unei decizii de acordare a unui ajutor parțial, în cazul în care ați solicitat asistență integrală.

Calea de atac trebuie introdusă în termen de 15 zile de la [notificarea](#) deciziei.

Calea de atac trebuie să precizeze motivele pentru care contestați decizia luată. Exemplu: o eroare în ceea ce privește numărul de persoane din gospodărie sau valoarea resurselor dumneavoastră.

Calea de atac trebuie trimisă prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire biroului de asistență judiciară care a emis decizia.

Trebuie să includeți o copie a deciziei contestate.

Autoritatea care a emis decizia va transmite cererea dumneavoastră autorității competente pentru examinarea căii de atac. Autoritatea competentă pentru examinarea căii de atac depinde de instanța care este responsabilă de examinarea cauzei în legătură cu care ați solicitat asistență judiciară.

Autoritatea competentă pentru examinarea căii de atac în funcție de instanță

Instanța	Autoritatea responsabilă de examinarea căii de atac
Procedura uzuală	Primul președinte al Curții de Apel din care face parte instanța sesizată sau al curții de apel care se ocupă de cauză
Curtea Națională a Dreptului de Azil (<i>Cour ressortissant du droit d'asile</i>);	Președintele Curții Naționale a Dreptului de Azil
Instanță administrativă	Președintele Curții Administrative de Apel din care face parte instanța
Curtea Administrativă de Apel	Președintele Curții Administrative de Apel care se ocupă de cauză
Consiliul de Stat	Președintele Secției juridice a Consiliului de Stat

Curtea de Casație

Primul președinte al Curții de Casație

Instanța care soluționează conflictele de competență

Președintele instanței care soluționează conflictele de competență

După examinarea căii de atac, veți fi *notificat* cu privire la decizie prin poștă.

Această a doua hotărâre este definitivă; nu veți putea să o contestați.

N.B.:

- O cale de atac introdusă de un avocat la președintele Curții Administrative de Apel sau la președintele Secției juridice a Consiliului de Stat trebuie să fie trimisă prin intermediul Serviciului de recurs la distanță [Télérecours](#).
- Asistența judiciară poate fi acordată retroactiv dacă una dintre părți a intentat o acțiune și a câștigat cauza pentru care asistența a fost refuzată pe motiv că acțiunea nu a avut șanse rezonabile de succes.

17 Cererea de asistență juridică are ca efect suspendarea termenului de prescripție?

În temeiul articolelor 43 și 44 din Decretul nr. 2020-1717 din 28 decembrie 2020, cererea de asistență judiciară are un efect de întrerupere asupra termenului în care poate fi inițiată procedura sau calea de atac pentru care se solicită asistența judiciară, cu condiția ca cererea de asistență judiciară să fie depusă în același termen. În consecință, acest termen începe să curgă din nou după ce biroul de asistență judiciară a luat o decizie finală cu privire la cerere. Același lucru este valabil și pentru termenul de prescripție.

Există o excepție în ceea ce privește biroul de asistență judiciară al Curții Naționale a Dreptului de Azil. Cererea de asistență judiciară are ca efect suspendarea termenului de o lună, care începe să curgă din nou după notificarea deciziei de acordare a asistenței judiciare (articolul 9-4 din Legea din 10 iulie 1991).

Ultima actualizare: 07/08/2025

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.